

Any IX

Barcelona 24 de Septiembre de 1896

Núm. 421

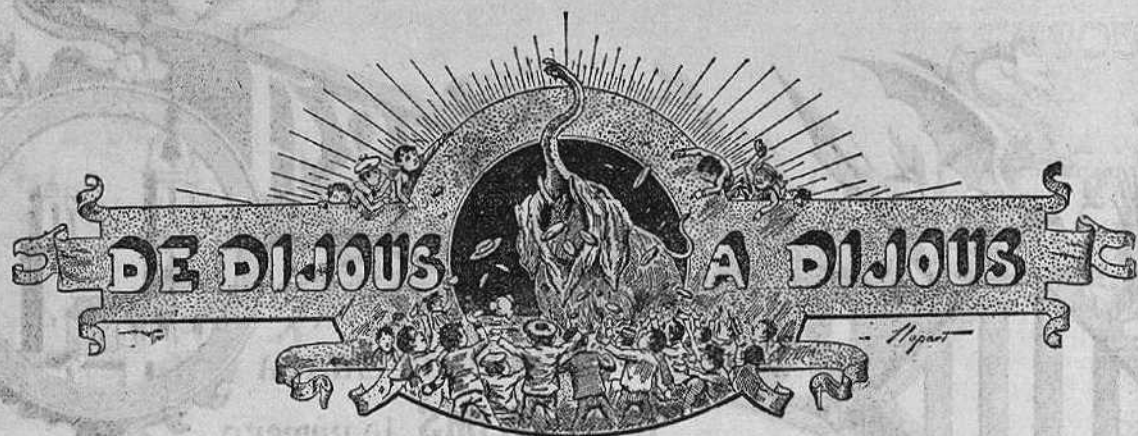

SETMANARI CATALA
10 CENTIMS lo número

Tiple d' ópera barata
qu' entre 'l públich fa furor...
(Ademés sab fe un favor
sempre que 'l paguin en plata.)

Còpia fot. de A. S. (Xatart).

QUAN nostres Governs fan una cosa ben feta, tothom se n' estranya. ¡Tan gran es la fama que tenen per' esguerrarho tot! La primera que ha endevinat l' actual d' ensá que li toca de tanta aquesta temporada, ha sigut lo nomenament de Rector (sense majordona) d' aquesta Universitat literaria á favor del senyor Durán y Bas, honra y gloria del foro espanyol. Se 'ns dirá que no té res d' estranyar que l' hagin nomenat siguent l' agraciad un dels caps grossos de la conservaduría. ¿Donchs, per qué no l' en feyan antes?

Nosaltres, que per mil·lèsima vegada repetim no som polítichs, hém de celebrar sense reparos la noticia, considerant al nomenat, com á home de ciencia, per molt digníssim y per lo més indicat d' ocupar tan respectable càrrech. Si 'l ser polítich lo nou Rector de nostra Universitat ha sigut la principal causa de nomenarlo, alabém á la malehida política una sola vegada á la vida. Dit acertat nomenament ha sigut celebrat per *tirios y troyans*; per verds y madurs; per negres y blanchs: aquesta es la veritat. Lo per què y 'l còm de la elecció, deixemho corre. Lo qüestió es que 'ns honra als catalans y ningú pot negar que l' Excm. Sr. D. Manuel Durán y Bas, tot y sent petit d' estatura, es l' home de més talla de Catalunya pera arribar á la Rectoría de nostre primer centre docent.

Aixís hauríen d' opinar tots 'ls que son sempre l' esperit de contradicció per sistema. Quan un fet resulta bó, perque ho es, no cal analisarlo.

Al felicitar al nou sabi Rector, 'ns 'n felicitém nosaltres. Que siga del color que vulga.

*
* *

D' ensá que soch barceloní (que ja fá mes de vint anys) no havia sentit dir may que la Catedral servís pera desenvoluparhi dramas com al Parque ó sota Montjuich. Desgraciadament lo suícidí ocorregut allí dintre la setmana passada va confirmarho.

S' ha dit que 'l suícidí, després d' escullir lo punt per matarse, que sigué al peu del baptisteri, exclamá:—Aquí ahont á tothom batejan just es que m' hi mati.—Y dit y fet. Sembla mentida que discorrent ab tanta serenitat aquell infelís y filosofant ab tant discerniment tingués la falta de reflexió al arrencarse la vida. ¡Misteris del cor humá! Y la feyna que vá donar sense preveureho, de segü. Tal vegada si hagués sapigut per endavant lo que havia de passar per culpa d' ell, pobre home, no s' hauría suícidat. Devegadas l' ignorar certas cosas ocasiona moltes desgracias. Per 'xó es bó saber de tot poch y molt... y no portar cap pistola á sobre.

Lescansi en pau aquell desgraciad, víctima tal vegada de la desesperació d' un pobre pare de familia.

*
* *

Qualsevol y qualsevulga, si té dos travessos de dit de front y mitj adarm de cervell, aprobará y elogiará lo *sentit de la expressió* (que deya 'l meu avi) de la protesta abundantment firmada que han publicat varios periódichs encaminada á que las Empresas del Teatro Catalá no admetin *plagis*, en honra y gloria de nostra literatura dramática, prou y massa explotada pe 'ls mercaders del temple fundat per l' inolvidable *Pitarra*. ¿Tindrà éxit la tal protesta? De tant que ho desitjaríam, nos permetém duptarho.

Si no surt un Kock que trobi 'l remey d' exterminar 'ls microbis *vaudevilleschs* que han empestat nostra escena, la dramática regional no té cura. Ta ía no ho permeti.

*
* *

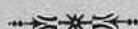
Diàlech de la setmana:

—¿Y qui 'n deurá sortir responsable de las desgracias de Sant Martí?

—Ningú; com sempre.

PEPET DEL CARRIL

COSETAS

— ¡Ay mamá, quina alegria!...
 — ¿Qué tens, fileta, qué hi ha?
 — Que un jove avuy 'm segula dihent que m' estimaria...
 jo no he sabut contestá.
 — Filla, fuig dels homenots, quan 't torni 'l despedeixes; créume, son uns tabalois que van per fer perdre tots a las donas; no 'ls coneixes; no 'ls escoltis... ¡Verge Santa!...
 — ¿Vols dir que son tan dolents?
 — No mes pensarhi m' espanta... no hi ha al mon res mes *tunanta*... no escoltis á cap... ¡ja ho sentis!
 — Sí, mamá, ja ho he sentit, y 'l teu consell seguiré; encara qu' es jove lluhit y encare que m' hagi dit que m' estima y té diné, no l' escoltaré may mes... que sigui un' altra sa esposa.
 — Es dir, qu' es rich.
 — ¡Uy, si ho est
 — ¡Oh, escóltal si té dinés... aixó ja es un' altra cosa!

SINQUET DEL FULL.

Impossibles

Per un jugador, jugar ab cartas postals.
 Per una persona menjar ab la boca d' un volcá.
 Per un dibuixant pendre midas ab lo compás d' una pessa musical.
 Per un presidari, cumplir dos anys de cadena de barco.
 Per un fumador, fumar puntas de París.
 Per un cassador, carregar l' escopeta ab una bala de taps.

AGUSTÍ MONTANER.

Per un esmolet, esmolar ab la mola d' un moil.
 Per un carnicer, tallar y vendre las costellas d' un barco.
 Per un capellá, viure sense majordona.
 Per un serradó, donar menjar y veure á una pollina de serrar.
 Per un qualsevol, cambiar un paper ridícul.
 Per un rellotjer, donar corda á un rellotje de sol.

Tenim lo gust de participar á las societats re-creativas y á tota classe de centres de poblacions ahont tinga de celebrarse festa major, que hem acabat de confeccionar en nostres tallers, un as-surtit inmens de artístichs cromos, desde 'ls mes senzills y económichs als mes preciosos y elevats de preu, propis pera

PROGRAMAS, INVITACIONES, TITULOS de SOCI, de FORASTER y de ABONAT, etc., etc.

CARNETS DE TOTA CLASSE

LITOGRAFIA BARCELONESA de RAMON ESTANY, 6, Carrer de Sant Ramon, 6

FESTAS MAJORS

GROMOS NOUS

senzills y económichs als mes preciosos y elevats de preu, propis pera

PROGRAMAS, INVITACIONES, TITULOS de SOCI, de FORASTER y de ABONAT, etc., etc.

PREUS INCOMPREENSIBLES

LITOGRAFIA BARCELONESA de RAMON ESTANY, 6, Carrer de Sant Ramon, 6

Per un llauner, fer la lley de l' embut.
 Per un mestre d' estudi, reventar de grás.

UN GUITARRISTA VIDRERENCH.

Pluja menuda

I

Un xicot que tè mal genit, y encare es solter, comptava que si may un cop casat ab la sogra s' enfadavan, sense tenir miraments fora capás d' escanyarla. Y don Pep que fá vint anys de casat porta la carga, y ab sa muller cada día arman la gran saragata, contesta:

— Si 's vol casar... tinch una filla molt guapa.

II

Un que de tothom se burla y de tot se vol mofar, va per entrá á n' al café y pregunta molt formal:
 — ¿Es aquí 'l café dels burros?— y de dins van contestar sens' que 'ls escapés lo riure:
 — Sí, senyor, ja pot entrar.

III

Sense feyna ni diners se trobava en Tóful Orta, fins qu' entrá á casa un banqué de nit, y no per la porta.

IV

Desde que vá quedar viudo l' Enrich, no 's pot consolar; no perque 's morí sa esposa, que aixó á n' ell poch greu li sab; pero diu que al darli 'l pésam tots los parents y companys, li deyan per consolarlo:
 «Ja la veurás allá dalt...»
 Y al pensar l' Enrich aixó... no voldria morir may.

LLUÍS G. SALVADOR.

Grans de sorra

Si ets un lladre, 't dirán murri;
 si ets un sabi 't dirán boig;
 si ets bon home, 't dirán tonto;
 y si ets pobre... un qualsevol.

Que 'l mon volta, molt cert es; s' ha probat y 's comprén bé; ara sols falta sabé... si volta al dret ó al revés.

EMILI REIMBAU PLANAS.

QUINTAS

Vátua 'l mon. ¡Tres sisos! Ves si no podian
al revés, ó sigan tres nous que m' escapava
anar á Cuba. ¡Igual que á la fonda...! ¡May puc
passar de sisos!

—¿Quin número tens?
—Lo número 100
—Aquet número fa pudó.
—Home, aixó tothom ho sab...
—Vull dir jo, que fa pudó d' aná á l' Habana.
No sé si m' entens!

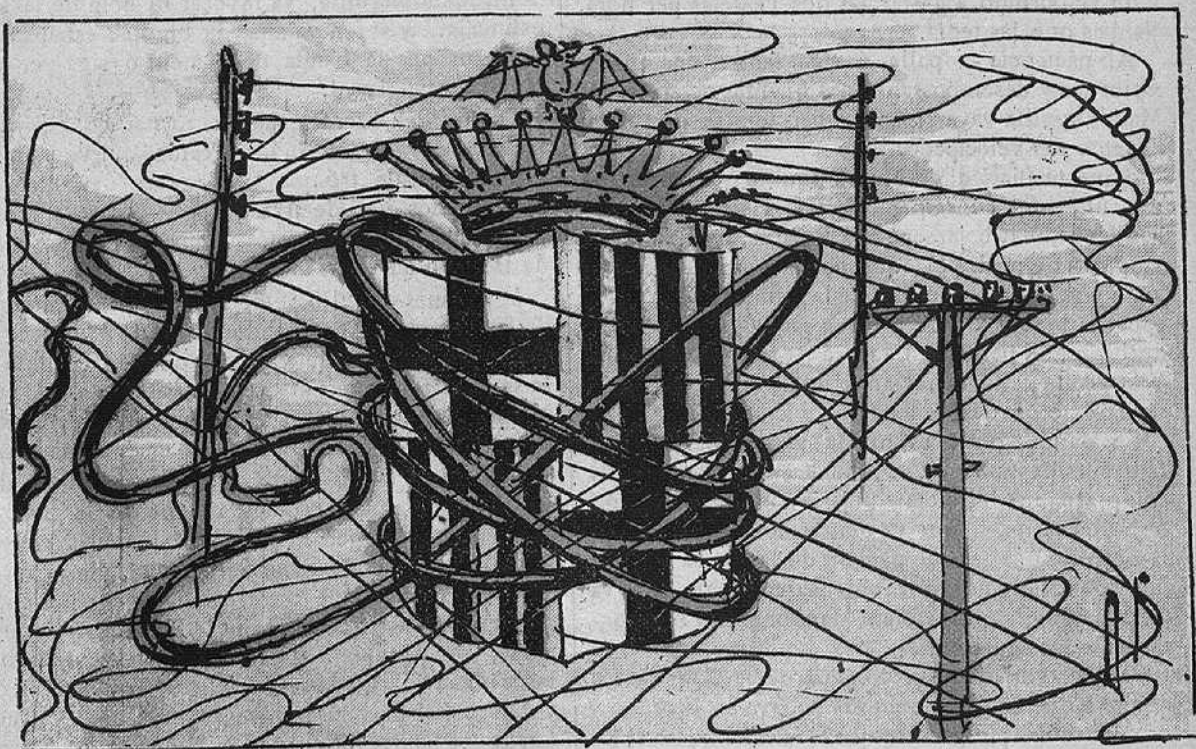
—Desenganyat. Lo mateix es l' hu que 'l mil,
tots som quintos aquest any...
—¿Donchs per qué 'ns quintan?
—Fer no perdre la costum. ¡No veus que 'l bombo
's rovellaria!

LA TOMASA

ELECTRIGITAT... Y "OTROS EXGESOS"

Estat actual de Barcelona, de nit

Estat actual de Barcelona, de dia.

SPORT

VITAT que, quan los míseros mortals que no tenim al alcans altre medi de locomoció que 'l *caball de las nostras camas*, nos ve-yém passar per lo costat á algun individuó d'aquets que lluhint unas pantorrillas mes ó menos aflautadas montan en bicicleta, 'ns venen fortas ganas de proporcionarnos un *ciplo*, com diu la meua portera, y recorre ab la maravellosa máquina, mitj mon y l' altre mitj?

¡Vetaquí lo qué va passar al jove Mandunguilla, qui sempre ha sentit una vehement passió per tota classe de sport!

Aqueixas bicicletes d' última novetat, quinas rodas portan una rutilana de goma de la groixaria d' una llangonissa de Vich, y no de las mes petites, eran lo seu somni daurat; potser per la esmentada semblansa, perque 'l jove Mandunguilla, com á bon catalá, ha sigut sempre molt aficionat als embutits de la terra.

Si las bicicletes s' haguessin vengut á deu rals setmanals, com las máquinas de cosir, lo nostre home s'en hauria proporcionat una, pero com que no existia tal facilitat de adquisició, se contentava anant á un velódromo á gastar las dos pessetas per hora, 'ls días que las tenia.

Ab paciència y palla, ó siga fentse uns quants xiribechs y desembossant unas quantas pessetas, en Mandunguilla va arribar á saber tenirse dret en l' assiento del velocípedo..

Aquesta afició d' en Mandunguilla no hauria tingut ulteriors conseqüencias, si 'l nostre jove no hagués estimat bojament á la Paquita, la filla d' un empleat de poch pel, que posant ell mateix mitjas solas y talóns á las botinas de la familia y tallant los cabells als seus xicots, lograva estalviar uns quants duros, que li permetian anar á passar quinze días á Vilasalvatje, ahont havian criat al últim fill de la seva numerosa descendencia.

En Mandunguilla avants de marxar la Paquita á la excursió estiuhenca, va prometre á sa estimada que compraria una bicicleta y pujaria á la dita població á ferli una visita, lo que va omplir de goig al pare de la noya, lo qual era un parásit de la petaca del seu futur gendre, y un gorrero de marca major, puig va calcular que la visita d' en Mandunguilla li reportaria algunas ganguetas.

Perque, val á dirho, lo papà de la Paquita, 's figurava que en Mandunguilla nadava en l' or.

Y no sabia ¡desgraciati! que 'l nostre home s' aixecava molts nits, á escorcollar las butxacas de la mama, per veure si hi trobava alguna pessetota.

Va passar, donchs, qu' en Mandunguilla, per cumplir la seva promesa, tal com corresponia á un

jove del seu rango, ab dos pessetas qu' havia lograt reunir després de mil apuros, va llogar una bicicleta per un' hora, y rápit com un llamp va posarse en camí del lloch ahont l'esperava ab los brassos oberts la graciosa Paquita, pensant qu' al tornar á Barcelona, diria á la persona que li havia llogat la máquina, qu' havia sigut sorprés y robat en la carretera d' Horta, no haventlo deixat anar los lladres, fins que 'ls havia dit qu' era nebot d' en Cánovas, y que, per lo tant, lo resto del lloguer de la bicicleta, ja l' trobarian un altre rato.

Ja veurém mes endavant, com l' home proposa y Deu disposa.

La diumenge passat, fou lo día elegit per en Mandunguilla, pera anar á Vilasalvatje. (Lo traje que va posarse, á fi de fer mes cop al arribar alli dalt, era un senzill vestit de bany, que portava al banyarse cada estiu en «La Deliciosa» y 'l qual tenia estampat al darrera una cara de sol.)

Passém per alt los cops de pedra, de patata y altres projectils, ab que l' obsequiaren en los distints pobles que va atravessar ab una velocitat vertiginosa, y fem relació detallada de lo que va passarli al arribar á Vilasalvatje, quins vehins, com lo nom de la població indica, están encare per civilisar.

Quan va entrar al portal de la vila, lo gos de presa del senyor arcalde, va abrahonárseli á la pantorrilla dreta, y va arrancarli, segons esplican las crónicas, quinze unsas de carn sense os.

En Mandunguilla, va invocar lo nom de la seva estimada... y s' en va anar de bigotis, estripántseli 'l vestit per la banda de ponent ó siga per allá ahont lluhia 'l sol.

Quan l' enamorat galán va tornar en sí, ja va trobarse devant del senyor arcalde, qui va manifestarli ab veu de tró que l' imposava deu duros de multa y dos dias de arrest, per atachs á la moral, puig atacarla era y res mes, l' anar per aquets mons de Deu, ab un vestit tan llauger.

Y per mes que 'l pare de la Paquita, al enterarse de la desgracia d' en Mandunguilla, va volguer fer compendre al arcalde vilasalvatji, que 'l promés de la seva filla no havia atacat á la moral ni á res, puig lo verdaderament atacat havia sigut ell per un poble desenfrenat, lo pobre jove 's veje tancat al calabosso.

¡Quan la Paquita va haver coneixement del dur tracte donat al seu promés, va corra á la presó d' en Manxiula, y per la reixeta de la porta va sostenir ab ell un diálech tan sentimental, que lograren enternir las ratas que pe 'l calabosso corrian ab lo major atreviment! Acte seguit la Paquita va desmayarse, y en Manxiula al veure á son bé estirat sobre las fredas rajolas, va agafarse als barrots de la reixa, y tals estravadas hi pegava y tals crits feya, que qualsevol hauria dit qu' era en Valero á «La Carcajada.»

Aquellas ratas de que acabo de parlar, á la nit, mentres l' infelís enamorat descansava de las fatigas de la jornada, se li van menjar las puntas de las saba-

tas, y se li haurian crosplit dits y tot, si en Mandunguilla no s' hagués despertat al sentirse mossegar lo dit gros del peu esquerra.

Quan estava pròxim a terminar l' arrest lo desgraciat ciclista, varen arribar a Vilasalvatje una parella de civils, reclamant a un jove qu'havia robat una bicicleta de un velòdrom de Barcelona, segons declaració del mateix propietari.

Y vulgas que nó, lo nostre jove s' va veure obligat a carregar-se 'l velocípedo, y portarlo al lloch d' ahont l' havia tret.

D' aquesta feta, 'l papá de la Paquita va rompre las relacions entre en Mandunguilla y sa filla, ordenant de pas a n' aquesta, que no fés cas de cap mes jove que montés en bicicleta.

Ja veuen, senyors, com un sport tan temprador, pot portar las mes fueestas conseqüencias.

¡Ditxosos dels qu' aném a tot arreu, per las nostras propias camas!

A. GUASCH TOMBAS.

Las fiestas de la Mercé

¿No es un gros contrassentit que Barcino la Comtal, no celebri festa anyal com *cualquier* poble petit? ¿Veyám no causa rubor que Gurb y Mataporquera, y Pla de Cabra y Culera tinguin sa festa major, y en cambi la ciutat nostra ahont sobra tant d' element, s' adormi en l' ensopiment y 's quedi rumiant la mostra?... ¡Ah Senyors, fém uns papers ridículs, de tan bunyols! ¿Qué dirán 'ls espanyols?... ¿Qué dirán 'ls estrangers? ¡Y justament l' any actual! ¡Aquest any, que ja 's sabia que aixó dels festeigs corria á cárrech de gent formal! ¡Justament donar la lata de tan iniqua manera l' any que secretari n' era lo senyor de «Rubricata»! ¿Qués han fet donchs tants *projectes* tants edictes y discursos? ¿Qué s' han fet aquells *concursos* y aquell repartir prospectes? ¿Qué se ha fet lo talent gran qu' era l' assombro del món? ¿Los infantes de Aragón qué se hicieron?... ¿dónde están?

Lo que es jo á ser secretari de la Comissió aludida, no enjogo 'ls festeigs á dida d' un modo tan ordinari!... Perque si á l' hora darrera m' hagués vist com ell se veu, sens programa... ¡Juro á Deus que 'n faig un á la carrera!... Y en menys de vintiquatre horas ho engipono y sense un xavo, arreglo de cabo á rabo unas festas passadoras. ¿Qué cómp?... Molt senzillament.

Posant á contribució un xich d' imaginació... y un xich de l' ajuntament, «*Día vinticinch—Albada semi-lírica-orquestral.* La copla municipal, tota neta de bugada, estrenará 'l directó (encar' que se 'n don' de menos) seguida d' uns quants serenos cantant ab veu de bacó. A las set—Grans maniobras pe 'ls bomberos laboriosos, ab banys de peus, pe 'ls curiosos y duias de franch, pe 'ls pobres. A las vuyt—Grans funerals, compostos de ofici y missas en bè de las infelissas víctimas de las «*Condals.*» A las deu—Gran cabalgata de costums barceloninas; Venedors ab pesas *finas* d' aquells que donan la lata; Artistas del Piá de l' os, trinxerayres, taruguistas, 'ls de «La Fulla» floristas; garenos que crian gos, y al últim ab tot descaro presidint, Lo Noy de Tona, 'l Plagiari, en Girona, l' Yera bó y en Genaro... A las dotze—Conferencias notables (la entrada á ral) sobre ciencia electoral en lo gran Palau de Ciencias Aquí l' hereu Pantorrillas munidor dels afamats farà surtir diputats fins dels gechs y las armillas. A la una en punt.—Tiberis ab un escullit menú, á la casa del Comú... ('ls pobres, no podrán serhi) A la tarde — Hi haurá toros ab l' atractiu de 'n Barbán y altra volta cantarán

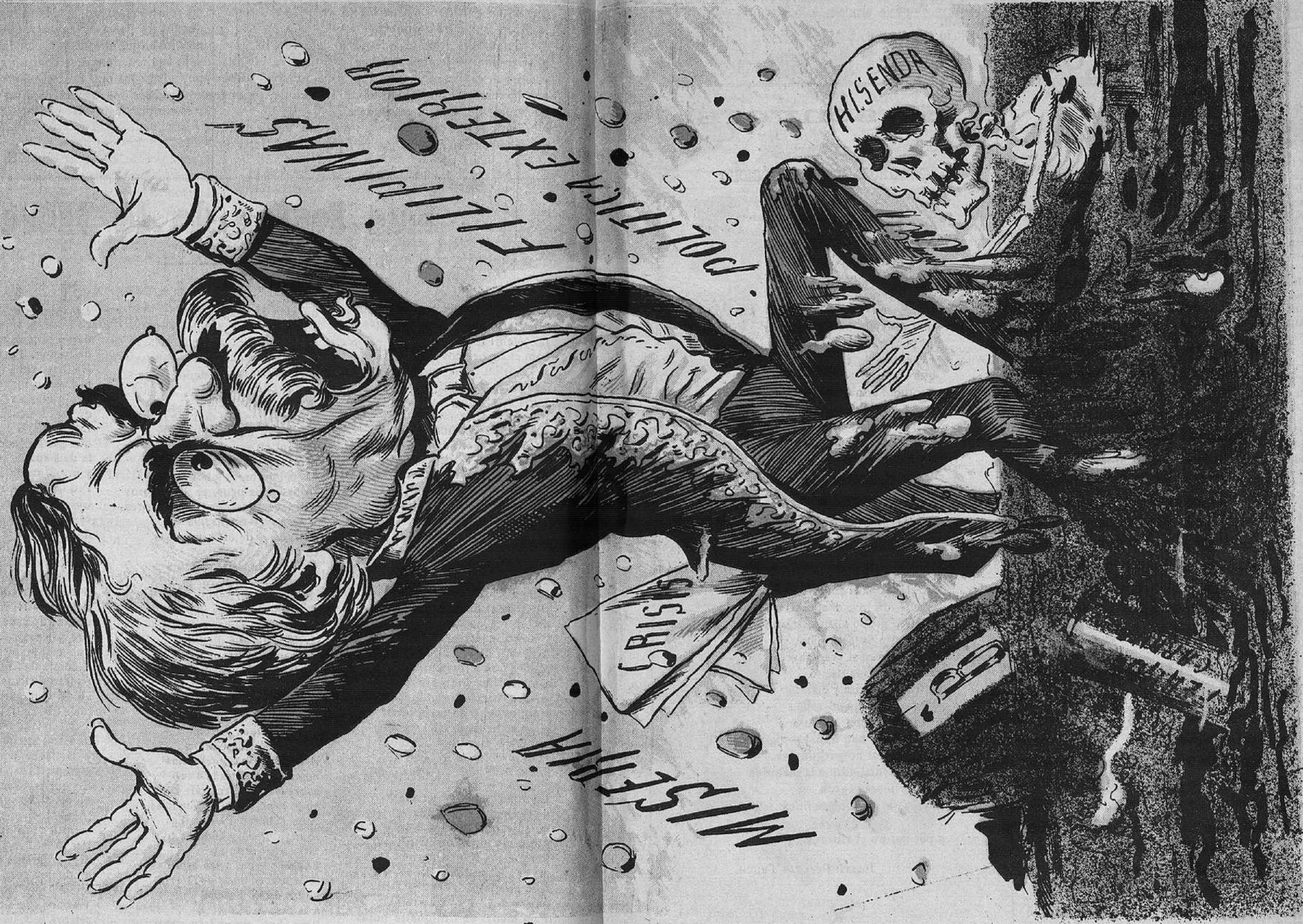
'ls serenos, uns quants coros. Las empresas d' espectacles com tot 'ls va vent en popa, darán funció, café y copa, de franch. Total: tres miracles. En dita tarde, també hi haurán inauguracions d' algunas exposicions qu' ara s' acaban de fé... La exposició de cosinas que gastan 'ls concejals, la dels «pares animals» y un' altra de «paperinas» Pro la qu' ha de fer soroll (mes soroll del que 'ns pensém) es la exposició... en qu' estém de rompiens la nou del coll, gracias a que moitas vias de nostra comtal ciutat ara semblan propietat d' *eléctricas* compayias. A la nit.—Hi haurá sardanas devant de cada café y 'l que passi pe 'l carré, que vagi á voltar *mansanas*. Y com á festeigs finals podrán disfrutá 'ls badochs, ab un gran castell de fochs... ¡dels que 'n treuen pe 'ls caixals!» Crech que tal combinació de festas agradaria... y 'ls dias següents... faria algo pe 'l mateix patró. En quant á facilitats, no cal dirho... Es cosa llisa. ¡Aixó si 's vol s' improvisa en quinzè minuts contats!... Per lo tant... ¡japa, senyores! Si 'l programa fa per casa desde que surt LA TOMASA fins á demá, quedan horas... Y aquell que un altr' any proposi celebrá la festa anyal, que siga al menys, mes formal... ¡Si no 'n sab... que no s' hi posi!

M. RIUSEC.

LA TOMASA

AL MITJ DEL HANG

Per J. Llopart

—¡Qui rediable 'm treurá d' aquet fanguet! que com mes m' esforso per sortirne, mes y mes las camas se m' hi enfonzan! ¡A lo menos vingús en Mateuhet!

CIRCO BARCELONÈS

Baixa la direcció del reputat tenor còmic D. Francisco Puig, ha comensat a funcionarhi una companyia de sarsuela de la que 'n formen part los reputats artistes, senyoras Quintana, Marimón, y 'ls Srs. Roca, Gil, Bergadá, Bassols, Soler, etc.

Lo repertori anunciat perteneix casi per complert a lo mes granat de la sarsuela catalana, per lo qué desitjem a la nova companyia molts aplausos y molta prosperitat.

Junt ab la esmentada companyia, treballa en aquet teatro la *troupe* Corradi-Schmidt, que 's dedica a las pantomimas.

Havent fixat en un ralet lo preu d'entrada general, y comptant la Empresa ab tan reputats artistes, no es difícil preveure un bon resultat pecuniari.

NOVETATS

La brillant companyia que actua en aquet coliseo, ha posat en escena, recullint bona cosa d'aplousos, las óperas *L' Africana*, *Lohengrin* y *Aida*, en que s' han distingit las senyoretas De Machi y Bianchini, D'Arneiro y Mas, y 'ls senyors Simonetti, Mestres, Morales y Aragó.

Cumplint ordres gubernativas, anuncia la Empresa que desde 'l dimars d' aquesta setmana, se comensará la funció a las 8 y mitja, ¡Ho celebrém!

CATALUNYA

Aquet teatro ha obert novament sas portas, ab la companyia del genial Novelli.

La *bisbetica domata* y *Amleto* proporcionaren dos bonas entradas y dos ovacions a sos intérpretes.

Lo dilluns passat, s' estrenaren lo monòlech *Pippo* y la comedia en tres actes, de costums venecianas, *Ludro*, en quinas obras, d' escás mérit per cert, lograren arrenjar aplausos lo Sr. Novelli en lo paper de protagonista, despenyat ab hermosa naturalitat, y 'l resto de la companyia, que va ajudar ab bona voluntat y acert a son director.

GRAN-VIA

La filla de *Madame Angot*, *Donya Juanita*, *Las dos princesas*, etc., magnificas entradas y altres tants triunfos pe 'ls artistes.

NOU RETIRO

Ha tornat a obrirse, comptant ab una notable companyia dirigida pels simpátichs actors Srs. Quero y Alfonso.

Figuran en la mateixa, las senyoras donya Clotilde Romero, Cuello, germanas Delgado, etc., y 'ls senyors Aragonés, Balaguer, Casas y altres.

Lo género qu' explotará la Empresa, será *el chico*, y 'l preu d' entrada, lo reduhidísim d' un ral.

¡Bona sort!

CONCERTS D' EUTERPE

Per dijous virent, festivitad de la Mercé, anuncia lo decim y últim concert matinal de la temporada ab las següents pessas: *Invocación a Euterpe*, *La font del Roure*, *Las galas del Cinca*, *A orillas del llobregat*, *Los Pescadors* y *Los nets dels almogavers*, de Clavé; Sinfonia de la ópera *Semirámide*, de Rossini; *El Cup*, de C. Ribera; Sinfonia sobre

motius catalans (n.º 1) de J. Ribera; *Tirant l'art*, de Goula (pare); y Fantasia elegiaca a la memoria de Clavé, de Porcell.

¡No hi farém falta!

UN CÒMIC IMPROVISAT.

¡Si senyors!

(RIGUROSAMENT HISTÓRIC.)

UN dia (ja fá algún temps) uns quants jovenets estavan esperant lo tren qu' arriba a la mitja tarde a Ocata (1) pera veure 'ls passatjers que venian y marxavan. Al poch rato de se' allí vá sentirse la campana que ab sa monótona veu a tothom anunciava que 'l convoy anava a fer sa magestuosa entrada. Llavors no sé qué passá; lo cert es, que no frenava lo maquinista, y 'l tren como *Pedro por su casa* sense fer cas de ningú anava seguint sa marxa. Després de moltes corridas, exclamacions, amenassas y crits, va aturarse quan casi de l' *andén* passava. Al acte, un jove d' aquells que sent grupo allá s' estavan pera veure 'ls passatjers qu' arribavan si eran gayres va dir, tot donantse tó ab frasse concisa y clara: —De segur, que no sabéu d' aqueix efecte, la causa. —Es que no han frenat,—digueren aquells a qui ho preguntava. —No senyors; es que la máquina es la primera vegada que passa per 'questa línea y per 'xó no s' aturava.

JOSEPH PUJADAS TRUCH.

(1) Apeadero de Masnou

MONÓLEGH DE SOLTERA

Deu meu... ¡y que 'n som de tontas
las donas! ¡Tot ho creyém!...
¡Desd' éhir no hi pogut veure
al dimoni de 'n Carlets!

Ell diu que té compromisos
que li roban tot 'l temps
pero 'm temo que m' enganya...
y jó faba, tot m' ho crech!...

Pro si de cas m' ensarrona
jo li juro... ¡y cumpliré!
qu' ha de morir com la pussa
qu' ara agafo... ¡ab mort ben cruell!

Pro tot aixó son fantasmas...
Si Deu vol, lo mes que vé,
ja al meu costat farà nonas
en Carlets, lo meu promés.

Esquitzos

L' any passat per Carnaval,
com aquell que res no fa,
va volguerse disfressá
de dimoni, un carcamal.
—De banyas, ja 'n compraré
digué content. Y sa esposa
contestá:—Si no 't fan nosa ..
jo te las colaré.

Quan sense empleo 's trobava
en Venanci Portusach,
's torná tan prim y flach
que 'l vent, fins se l' emportava.
Mes un cop li van donar
un empleo al ministeri,
y atipantse ab poch senderi
al poch temps va reventar.

Tan avaro un marqués era
que anant en ferro-carril.
com 'l pobre mes humil,
sempre anava de tercera.
Va trobarlo donya Marta
á na 'l tren, y li digué:
—¡De tercera va vosté!
Y ell contestá:—¡Hi hagués quarta!

DOLORS MONT.

Estém preparant un número extraordinari,
relatiu á la excursió á Italia verificada pe 'ls
periodistas espanyols, ab motiu de la bota-
dura del creuher *Cristobal Colón*.

En l' esmentat número tractém de tirar la
casa per la finestra.

¡Ja ho veurán!

A Barcelona li ha capigut l' honor d' albergar durant
alguns dias á dos ilustres huéspedes (istil Noticiero.)

L' un d' ells, era l' *insigne tribuno*. ¡El verbo de la demo-
cracia! No cal dir que 'ls de «La Publicidad» han estat mes
contents que noys ab sabates noves.

L' altre huésped, no era altre que 'l secretari particular
del *Mónstruo*, l' incomparable Morlesin, lo qui porta las
xurriacas en qüestió d' eleccions y té á ratlla á tots 'ls
Pantorrillas espanyols.

Diuen si la vinguda del Atanasi (nom de pila de 'n
Morlesin) ha sigut motivada pe 'ls *desafueros* electorals
del *Pantorrillas* barceloni y diuen també si aquest ha
caygut del burro, per muntarhi en Sedó.

Sigui 'l que 's vulga lo motiu de la vinguda del Emili
y del *Tanasi*, crech que Barcelona s' ha quedat com era
y crech que la millor despedida que 'ls catalans podém fer
á polítics de tal calanya, es dirlos.

—¡Bón vent y barca nova!... ¡May mes que tornéu!

En un casament celebrat al poble d' Hervás (Cáceres),
lo *menú* 's compongué no mes de la teca següent:

Tres badellas, una de 15 arrobas y las altrás de 13; set
dotzenas de gall d' indís; 11 pernils; dugas arrobas de
truytas (peix de riu); 70 dotzenas de xorissos; 80 llofills
de porch; sis dotzenas de barrils d' olivas; cinch arrobas
de llangonissas; set dotzenas de gallinas y capóns y pa,
vi, fruytas y postres á proporció.

L' anfitrió d' aquest abundant xéflis per mes crueltat,
va convidar á sis mestres d' estudi dels pobles vehins y
un dels tals ha mort de l' enfit.

Fins aquí lo periódich d' ahont preném la noticia, pero
ara pregunto jo:

¿Y de *guatllas*, quantas n' hi havia en lo tech men-
cionat?

A Valencia una exhalació eléctrica va causar la mort
á un jove que feya pochs dias s' havia redimit del servey
militar.

¿Y després encare dirá 'l govern que la sort no 'l prote-
geix?... Aquí mateix te trescents duros, que si 'l llamp
arriba á ser mes amatent, se 'ls hauria hagut de pintar
al oli.

Com prevéyam l' altra setmana, las *zanjas eléctricas*, ja
han comensat á donar resultats. Fa pochs dias una se-
nyora va caure en un dels citats barranchs, y tingué de ser
duta á la casa de socorro ahont se li reconegueren frac-
turas graves.

¡Y las compañías tan tranquilas!

Paraulas dé 'n Cánovas.

«Si ara, després dels reforços y dels millons enviats
á Cuba y Filipinas, 'ls éxits no responen y 'ls generals s'
adormen, lo que es jo *me 'n rento las mans!*»

¡Senyal que las tenia brutas!

Un estimat company en la premsa catalana, publica
en son darrer número una, á modo de protesta, dirigida á
la Empresa del Teatro de Romea, ab l' objecte de ferli
obrir 'ls ulls é induhirla á espolsar d' una vegada als *pla-
giaris*, d' aquella casa.

Inútil dir qu' estém completament d' acort ab l' es-
pirt que informa aquell document.

Com á recurs *parlamentari* es molt posat en rahó; pero
nosaltres obtém pe 'l *retrahiment*.

Perque enteném qu' es inútil *xiular*, quan l' *ase* no
vol beure.

Y no senyalém l' *ase*, perque 'l coneix tothom.

¡Dispénsinnos la *franquesa*!

En la llista dels *rateros* de treballs literaris hem d'afegirhi a un tal Sr. Martí, que firmava ab tota la barra un sonet publicat en nostre número prop-passat, qual sonet tenia per epígrafe *Al meu mussol*. Cónstili al lladre de sonets Sr. Martí que 'n *Pepet del Carril* es l'amo del seu mussol. L' haver passat per alt, fou degut a que 'l seu verdader autor (nostre estimat company de redacció, senyor Barbany) no s' enterà del robo fins que signé perpetrat.

Nada menos que 'l sonet de *marras* vejà la llum pública en altre setmanari, fà vuyt anys.

Hem llegit en un colega llevanti, que 'l mestre de Tordera senyor *Cabrieles* vol fer lo sacrifici d' obrir una escola d' ensenyansa per las classes treballadoras, pagant. ¡Vaya un sacrifici, quan un seu antecessor ensenyava als treballadors, *de franch!*

Per amor de Deu, no se sacrifici tant, senyor *Cabrieles*.

Un metje *yankee* que simpatiza ab 'ls filibusters eubans, ha escrit al Mónstruo, una carta amenassantlo, ab que si per tot lo próxim Octubre no 's dona l' autonomia a Cuba, está disposat a venir a Espanya ab tot un exèrcit de microbis del cólera, del carbuncle, de la difteria y d' altras enfermetats terribles, per empestar l' atmósfera y las ayguas, desarrollant epidemias que matarán dos milions d' espanyols al ménos.

Que 'm dispensi 'l metje del país dels tocinos. Ningú ha fet cas aquí de sas bravatas. Tots aquestos microbis que cita, no son ni de molt tan terribles com lo microbi qu' actualment 'ns está deixant ab la pell y l' os.

¡Vol microbi mes horrorós que 'l propi Cánovas? ¡Vol epidemia mes mortífera que la gent que 'ns governa?

¡No ab dos milions d'espanyols, sinó ab Espanya entera y verdadera, están disposats a acabar!

Lo quiento de sempre:

Una carta procedent de Santa Pola (Alicant) ab lo sobre dirigit a Sitges, va anar a parar a l'Argelia y 'ls empleats de correus francesos, que coneixen mes Espanya que 'ls empleats espanyols, van retornarla posant l' adició a l' adreça de «Espanya-Catalunya».

No 's diu si a l' administració espanyola, al rébre lo retorn, li va caure la cara de vergonya. Es de suposar que no.

Lo que si 's pot assegurar es que la carta no duya valors. Perque si n' arriba a portar, ja 'ls juro qu' hauria arribat al seu destino... ¡A la butxaca d' algún *rata* de Correus!

Perque aixó si que ho tenim; a sabis podran guanyarnos, pero lo qu' es a llarchs de dits... ¡Naranjas!

Per probar l' entranyable carinyo que 'ns professan 'ls *yankees*, cap demostració millor que las cinquanta una expedicions, surtidas dels ports de la Unió, desde que 's comensà la guerra separatista.

¡Cinquanta una expedicions!

¡Casi no n' han marxat tantas d' Espanya!

Y luego en Tyrconel y en Cánovas vindrán parlantnos de l' amistat del Nort-América!

¡Quin sarcasme!

Lo de Filipinas, sembla que no s'arregla; molt al contrari, sembla que s' espatlla per moments.

A Cavite, diu que va haverhi fa poch, una gran matansa de frares.

'S veu qu' allí, com 'l clima es diferent, no hi ha las costums d' aquesta terra.

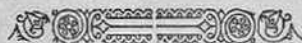
Aquí sempre hi sentit a dir que la matansa no comensa hasta Sant Martí, qu' es pe 'l Novembre.

CORRESPONDENCIA

(Tancada 'l dia 18 d' aquet mes)

1. J. C. Artistas: Anirá.—2. Joan Aubert: Id.—3. Francisco Bassas: No serveix.—4. Enrich Bosch Viola: Publicarém la primera y la última.—5. Francesch Bonjoch: Lo geroglífich.—6. Cap de Carbassa: ¡No vá!—7. Dos Catòlics: Acepto lo geroglífich.—8. Fidel Delfi: La conversa.—9. Lo Xicot de la Emilia: De tarjetas parecudas a la seva, en tenim moltes.—10. Joseph Ferré y Roig: No m' agrada prou.—11. Baldiri Fius: ¡Qué 'n treu d' enviarme setmanalment uns versos tan infernals?—12. Samuel Grau: Admeto lo geroglífich.—13. C. Gutiérrez: No 'm fá 'l pés.—14. Rafel Homedes: Id.—15. Juli Gener: La poesia va bé. Respecte lo altre, ja li contestarém.—16. A. Prat: Massa senzill.—17. J. Prats: Id.—18. Filibert Polviány: No 'm convé.—19. Pau Plá: L' epigrama varem publicarlo en lo número 407. Acepto 'ls dos d' aquesta setmana.—20. Pepet Panxeta: 'Ls impossibles y la baldufa.—21. Palet de Riera: Bé.—22. Un principiant: No podém aprofitarho.—23. J. M.ª Pinós: Anirá la tarjeta.—24. Pepet de Catalunya: Son molt dolents.—25. Joan Rocavert: Insertarém vlgúns impossibles y 'l trenca-caps.—26. Joseph Ribosa: No serveix.—27. Rapevi: Anirá.—28. Pepet Suecrob: No está mal l' acudi; pero es massa greixós.—29. D. S.: No está prou bé.—30. Torné: Aceptat.—31. Cintet Torres: Id.—32. J. Vidal Isari: Hi falta agudesa.

¡ATENCIÓ!

HA SURTIT lo millor y lo mes higiénich licor de tots los coneguts, en qual elaboració no hi entra gens ni mica de alcohol.

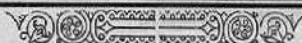
IREI IREI IREI

es lo nom del nou licor, que ha de beure tota persona de bon gust y amant de la salut.

De venta en tots los cafés y establiments de begudas

Fabricant únich: SAULEDA

=Llussá, 3-MANRESA=

LITOGRAFIA BARCELONESA

— de Ramón Estany —

6, Sant Ramón, 6, -BARCELONA

Tipo vaporòs, diví,
balla y canta, 's diu Estrella ..
Si fá alguna cosa mes
poden preguntarli a n' ella.

SECCIO DE TRENCA-CLOSCAS

XARADAS

I

Ma primera es aliment,
dos girada es vegetal
y carrer de Barcelona
si vols saber lo Total.

FIDEL DELFI

II

Animal es ma primera,
dos es nota musical,
article n' es la tercera
y nom d' home lo Total.

J. SARELLUEAC.

TARJETA

FABRICA
de

Onandia, Oliveras y Badiella

TARRASSA

Ab aquestas llettras degudament
combinadas, formar: una preposició,
jo nom de tres pobles catalans, dos

noms de dona, un d' home y una part
del cos.

JOSEPH GORINA ROCA.

PROBLEMA

Descompondre lo número 5904 en
quatre cantitats de manera que su-
madas, restadas, multiplicadas y di-
vididas per lo número 5, donguin re-
su tats iguals.

R. NADAL B.

ROMBO

Sustituir los punts per llettras de
manera que llegidas vertical y hori-
sontalment, diguin: 1.ª ratlla: Conso-
nant; 2.ª: Nom d' home; 3.ª: En las
masias n' hi ha; 4.ª: Poble catalá; 5.ª:

Una pessa de la boca; 6.ª: Comedia
en un acte; 7.ª: Vocal.

RAMÓN TORRES.

LOGOGRIFO NUMERICH

1 2 3 4 5 6 7 8—Art.

1 2 5 7 4 3 8—Mineral.

1 2 1 2 5 6—Nom de dona (dimi.)

1 8 2 7 6—Poble de Catalunya.

4 3 4 5— » »

1 2 8—En lo cos.

7 2—Nota musical.

8—Vocal.

J. M.ª PINÓS.

GEROGLIFICH

X
TEL

I

LO LO

T

XI XI

UN SANPETERSBURGUISTA.

SOLUCIONS

A LO INSERTAT EN LO NÚMERO 420

Xarada.—Im-pos-si-bi-li-la-ri-a.